

04.05.2015

Kj/17

§ 459

**V 20.5.2015, Stj / Valtuutettu Sari Mäkimattilan aloite
tilapäishoitopaikkojen järjestämisestä kehitysvammaisille**

HEL 2014-007427 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Sari Mäkimattilan aloitteen loppuun käsittelyksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Sari Mäkimattilan aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Sari Mäkimattila ja 18 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan tilapäishoitopaikkojen järjestämistä kehitysvammaisille omaishoidon tuesta annetun lain mukaisen vapaapäiväoikeuden ajaksi.

Kaupunginvaltuusto käsitteli asiaa ja päätti 26.11.2014 § 401 palauttaa sen uudelleen valmisteltavaksi velvoittaen kaupunginhallitusta selvittämään ja tarvittaessa lisäämään sellaisia ympärivuorokautisia tilapäishoitopaikkoja kehitysvammaisille, että ne tarjoavat riittävät ja asiakkaiden tarpeiden mukaiset yksilölliset lääketieteelliset ja toiminnalliset tukitoimet.

Kaupunginhallitus viittaa sosiaali- ja terveyslautakunnan 24.2.2015 antamaan lausuntoon ja toteaa, että kehitysvammaisten tilapäishoitoa järjestetään omaishoidon tuen lakisääteisenä lomituksena sekä kehitysvammalain mukaisena lyhytaikaishoitona.

Vuonna 2014 lakisääteinen vapaapäiväoikeus oli yhteensä 219:lla kehitysvammaisen asiakkaan omaishoitajalla. Heistä 83 % käytti myönnettyä vapaapäiväoikeuttaan. Alle 18-vuotiaiden kehitysvammaisten omaishoitajista vapaapäiväoikeus oli 127:llä, joista vapaapäiväoikeutta käytti 88 %. Alle 18-vuotiaiden kehitysvammaisten vapaapäiväoikeutta käyttäneiden perheiden määrä nousi 3 % vuodesta 2013. Yhteensä lakisääteisen lomituksen palveluja käyttäneiden määrä nousi vuodesta 2013-2014 noin 14 %. Harkinnanvaraista lyhytaikaishoitoa käytti vuoden aikana yhteensä 293 kehitysvammahuollon asiakasta. Sekä lyhytaikaishoitoa että omaishoidon tuen korvaavaa palvelua käytti yhteensä 77 asiakasperhettä.

Kehitysvammaisille järjestettävän lyhytaikaishoidon sekä omaishoidon tuen lomituksen palveluntarjonnan lisäämiseksi sosiaali- ja terveyslautakunta päätti 13.1.2015 ottaa käyttöön omaishoidon tuen lakisääteisen lomituksen lyhytaikaishoidon palvelusetelin sekä harkinnanvaraisen lyhytaikaishoidon palvelusetelin. Palvelusetelin arvo määräytyy asiakkaan tarvitseman tuen perusteella palveluluokittain. Lisäksi lautakunta päätti 10.2.2015 omaishoidon tuen lakisääteisen lomituksen tuntilomituksen palvelusetelin käyttöönotosta 1.5.2015 alkaen.

Kilpailutettujen palveluntuottajien laatukriteerit määritellään ostopalvelusopimuksissa. Palvelusetelien palveluntuottajille asetettujen lakisääteisten kriteerien lisäksi sosiaali- ja terveystieteiden osastossa määritellään erikseen palvelun laatuun ja toteuttamiseen liittyvät kriteerit. Virastopäällikkö päättää palveluntuottajille asetetuista kriteereistä. Näitä kriteereitä ovat mm. palveluista vastaavan henkilön ammatilliset ja koulutukselliset edellytykset sekä palvelun laatuun liittyvät muut kriteerit, jotka on erikseen määritelty kunkin palvelusetelin palvelukuvauksessa.

Kaupunginhallitus toteaa, että sosiaali- ja terveystieteiden osasto on järjestänyt omaishoidon lomituksen lain edellyttämällä tavalla. Mikäli perheen palvelutarve ehdottomasti edellyttää runsaampia palveluja, perheille on myönnetty harkinnanvaraista lyhytaikaishoitoa tarvittaessa.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

Postiosoite

PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

04.05.2015

Kj/17

1

Valtuutettu Sari Mäkimattilan aloite

Päätöshistoria

Sosiaali- ja terveyslautakunta 24.02.2015 § 59

HEL 2014-007427 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveystoimi on antanut Sari Mäkimattilan valtuustoaloitteeseen lausunnon 7.10.2014 kokouksessa. Lausunto on palautettu uudelleen valmisteltavaksi.

Sosiaali- ja terveyslautakunnan 7.10.2014 kokouksessa antaman lausunnon lisäksi sosiaali- ja terveyslautakunta antaa seuraavan lausunnon:

"Kehitysvammaisten tilapäishoitoa järjestetään omaishoidon tuen lakisääteisenä lomituksena sekä kehitysvammalain mukaisena lyhytaikaishoitona.

Vuonna 2014 lakisääteinen vapaapäiväoikeus oli yhteensä 219:lla kehitysvammaisen asiakkaan omaishoitajalla. Heistä 83 % käytti myönnettyä vapaapäiväoikeuttaan. Alle 18-vuotiaiden kehitysvammaisten omaishoitajista vapaapäiväoikeus oli 127:llä, joista vapaapäiväoikeutta käytti 88%. Alle 18-vuotiaiden kehitysvammaisten vapaapäiväoikeutta käyttäneiden perheiden määrä nousi 3% vuodesta 2013. Yhteensä lakisääteisen lomituksen palveluja käyttäneiden määrä nousi vuodesta 2013-2014 noin 14%. Harkinnanvaraista lyhytaikaishoitoa käytti vuoden aikana yhteensä 293 kehitysvammahuollon asiakasta. Sekä lyhytaikaishoitoa että omaishoidon tuen korvaavaa palvelua käytti yhteensä 77 asiakasperhettä.

Kehitysvammaisille järjestettävän lyhytaikaishoidon sekä omaishoidon tuen lomituksen palveluntarjonnan lisäämiseksi Sosiaali- ja terveyslautakunta on päättänyt 13.1.2015 kokouksessaan ottaa käyttöön omaishoidon tuen lakisääteisen lomituksen lyhytaikaishoidon palvelusetelin sekä harkinnanvaraisen lyhytaikaishoidon palvelusetelin. Palvelusetelin arvo määräytyy asiakkaan tarvitseman tuen perusteella palveluluokittain. Lisäksi lautakunta päätti 10.2.2015 kokouksessa omaishoidon tuen lakisääteisen lomituksen tuntilomituksen palvelusetelin käyttöönotosta 1.5.2015 alkaen.

Kilpailutettujen palveluntuottajien laatukselliset kriteerit on määritelty ostopalvelusopimuksissa. Palvelusetelien palveluntuottajille asetettujen

04.05.2015

Kj/17

lakisääteisten kriteerien lisäksi virasto määrittelee erikseen palvelun laatuun ja toteuttamiseen liittyvät kriteerit. Virastopäällikkö tekee päätöksen palveluntuottajille asetetuista kriteereistä. Näitä kriteereitä ovat mm. palveluista vastaavan henkilön ammatilliset ja koulutukselliset edellytykset sekä palvelun laatuun liittyvät muut kriteerit jotka on erikseen määritelty kunkin palvelusetelin palvelukuvauksessa.

Sosiaali- ja terveystieteiden virasto on järjestänyt omaishoidon lomituksen lain edellyttämällä tavalla. Mikäli perheen palveluntarve ehdottomasti edellyttää runsaampia palveluja on perheille myönnetty harkinnanvaraista lyhytaikaishoitoa tarvittaessa.

Terveys ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Omaishoidon lomitus edistää omaishoitoperheiden jaksamista ja perheiden hyvinvointia siten, että kehitysvammaiset lapset ja nuoret voivat asua yhdessä perheidensä kanssa."

Käsittely

24.02.2015 Ehdotuksen mukaan

Vammaistyön johtaja Mikaela Westergård oli kokouksessa kutsuttuna asiantuntijana läsnä tämän asian käsittelyn ajan.

07.10.2014 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

vs. virastopäällikkö
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Merja Jäntti, toiminnansuunnittelija, puhelin: 310 43715
merja.jantti(a)hel.fi
Mikaela Westergård, vammaistyön johtaja, puhelin: 310 43149
mikaela.westergard(a)hel.fi

Kaupunginvaltuusto 26.11.2014 § 401

HEL 2014-007427 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti palauttaa asian kaupunginhallitukselle uudelleen valmisteltavaksi.

Käsittely

26.11.2014 Palautettiin

04.05.2015

Kj/17

Kun asiassa oli käyty keskustelua, puheenjohtaja totesi, että keskustelun kuluessa oli tehty kannatettu ehdotus, jonka hyväksyminen olisi merkinnyt asian käsittelyn keskeyttämistä, minkä vuoksi puheenjohtaja kehotti seuraavia puhujia rajoittamaan puheenvuoronsa kysymykseen asian palauttamisesta kaupunginhallitukselle. Samalla oli tehtävä mahdolliset muut palautusehdotukset tämän keskustelun aikana.

Julistettuaan keskustelun asian palauttamisesta päättyneeksi puheenjohtaja esitti selontekona, että keskustelun kuluessa oli valtuutettu Sari Mäkimattila valtuutettu Nina Hurun kannattamana ehdottanut, että kaupunginvaltuusto päättäisi palauttaa asian kaupunginhallitukselle uudelleen valmisteltavaksi velvoittaen kaupunginhallitusta selvittämään ja tarvittaessa lisäämään sellaisia ympärivuorokautisia tilapäishoitopaikkoja kehitysvammaisille, että ne tarjoavat riittävät ja asiakkaiden tarpeiden mukaiset yksilölliset lääketieteelliset ja toiminnalliset tukitoimet.

Selonteko myönnettiin oikeaksi.

Puheenjohtajan tekemä ja valtuuston hyväksymä äänestysesitys kuului seuraavasti: Ken haluaa jatkaa asian käsittelyä, äänestää jaa; jos ei voittaa, on valtuutettu Sari Mäkimattilan palautusehdotus hyväksytty.

15 äänestys

JAA-ehdotus: Jatko

Ei-ehdotus: Kaupunginvaltuusto palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi velvoittaen kaupunginhallitusta selvittämään ja tarvittaessa lisäämään sellaisia ympärivuorokautisia tilapäishoitopaikkoja kehitysvammaisille, että ne tarjoavat riittävät ja asiakkaiden tarpeiden mukaiset yksilölliset lääketieteelliset ja toiminnalliset tukitoimet.

Jaa-äännet: 29

Hennariikka Andersson, Sirpa Asko-Seljavaara, Harry Bogomoloff, Matti Enroth, Juha Hakola, Fatbardhe Hetemaj, Kauko Koskinen, Tuuli Kousa, Minerva Krohn, Hannele Luukkainen, Pekka Majuri, Seija Muurinen, Lasse Männistö, Jarmo Nieminen, Matti Niiranen, Jan D Oker-Blom, Sara Paavolainen, Pia Pakarinen, Anniina Palm, Jaana Pelkonen, Mari Puoskari, Marcus Rantala, Risto Rautava, Laura Rissanen, Wille Rydman, Osmo Soininvaara, Johanna Sydänmaa, Ulla-Marja Urho, Jan Vapaavuori

Ei-äännet: 40

Zahra Abdulla, Pentti Arajärvi, Gunvor Brettschneider, Mika Ebeling, Yrjö Hakanen, Jasmin Hamid, Veronica Hertzberg, Mari Holopainen,

04.05.2015

Kj/17

Veronika Honkasalo, Rene Hursti, Nina Huru, Nuutti Hyttinen, Sirkku Ingervo, Seppo Kanerva, Helena Kantola, Jessica Karhu, Otso Kivekäs, Dan Koivulaakso, Timo Laaninen, Harri Lindell, Eija Loukoila, Petra Malin, Silvia Modig, Sami Mutttilainen, Sari Mäkimattila, Johanna Nuorteva, Henrik Nyholm, Maria Ohisalo, Tom Packalén, Terhi Peltokorpi, Erkki Perälä, Sirpa Puhakka, Mika Raatikainen, Tuomas Rantanen, Jukka Relander, Leo Stranius, Johanna Sumuvuori, Sanna Vesikansa, Markku Vuorinen, Anna Vuorjoki

Tyhjä: 10

Maija Anttila, Ville Jalovaara, Jukka Järvinen, Jape Lovén, Björn Månsson, Nasima Razmyar, Tomi Sevander, Kaarin Taipale, Pilvi Torsti, Tuomo Valokainen

Poissa: 6

Jussi Chydenius, Eero Heinäluoma, Arja Karhuvaara, Päivi Lipponen, Terhi Mäki, Osku Pajamäki

Kaupunginvaltuusto oli päättänyt palauttaa asian kaupunginhallitukselle uudelleen valmisteltavaksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 10.11.2014 § 1156

HEL 2014-007427 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Sari Mäkimattilan aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi